

V Bruselu dne 24.10.2017
COM(2017) 650 final/2

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Pracovní program Komise na rok 2018

Agenda pro jednotnější a demokratičtější Evropu

I. JEDNOTNĚJŠÍ, SILNĚJŠÍ A DEMOKRATIČTĚJŠÍ UNIE

Evropa nyní viditelně znovu nabývá na síle. Evropská unie prochází pátým rokem hospodářského oživení, které je patrné v jednom každém členském státě. Růst nyní dosáhl více než 2 % v EU jako celku a 2,2 % v eurozóně, což znamená, že evropská ekonomika rostla během posledních dvou let rychleji než ekonomika Spojených států. Během mandátu současné Komise vzniklo téměř 8 milionů pracovních míst, mimo jiné i díky práci institucí EU, působení Evropského fondu pro strategické investice, záruk pro mladé lidi, evropských strukturálních a investičních fondů a také měnové politiky Evropské centrální banky. Důvěra v Evropskou unii se navrácí. Vedoucí představitelé v březnu v Římě prohlásili, že chtějí Evropskou unii učinit silnější a odolnější, a sice tím, že bude ještě jednotnější a solidárnější a budou se dodržovat společná pravidla.

Před Evropou se nyní otevřely nové příležitosti, ale nezůstanou zde navždy. Abychom co nejlépe využili stávající dynamiky, předkládá Komise svůj pracovní program na příštích 14 měsíců do konce roku 2018. Ten vychází z plánu na vybudování jednotnější, silnější a demokratičtější Unie, který předseda Juncker představil spolu se svým projevem o stavu Unie dne 13. září 2017. Pomůže udržet Evropu na správné cestě, jelikož bude pokračovat v plnění její pozitivní agendy a zajistí, že Evropa se bude i nadále jednoznačně zaměřovat na velká témata, v jejichž případě přináší činnost na evropské úrovni jasnou a prokazatelnou přidanou hodnotu.

Tato Komise již předložila více než 80 % návrhů, které jsou zásadní pro dokončení jednotného digitálního trhu, energetické unie, unie kapitálových trhů, bankovní unie, bezpečnostní unie a komplexní evropské migrační politiky¹. Prioritou nyní musí být to, aby se z návrhů staly právní předpisy a aby se tyto předpisy prováděly. Čím dříve Evropský parlament a Rada dokončí zákonodárný proces, tím dříve pocítí občané a podniky výhody naší společné práce. Komise se velmi vynasnaží, aby Evropskému parlamentu a Radě v každé fázi tohoto procesu pomáhala.

Zaměření pracovního programu na rok 2018 je dvojí. Za prvé předkládá jen omezený počet cílených legislativních opatření, jež jsou nutná k dokončení naší práce v prioritních oblastech politik v průběhu příštích měsíců. Komise předloží všechny legislativní návrhy nejpozději v květnu roku 2018. Díky tomu budou mít Evropský parlament a Rada dostatek času a prostoru na to, aby dokončily legislativní postupy před tím, než Evropané při evropských volbách v červnu 2019 demokraticky projeví své mínění o výsledcích naší společné práce.

Za druhé obsahuje pracovní program rovněž řadu iniciativ s výhledem do vzdálenější budoucnosti, jelikož nová Unie s 27 členy bude utvářet svou vlastní budoucnost pro rok 2025. Tyto iniciativy odrážejí diskuse odstartované bílou knihou Komise o budoucnosti Evropy

¹ „Evropská komise v polovině svého mandátu: aktuální vývoj deseti priorit předsedy Junckera“, zpráva Evropského parlamentu, 11. července 2017.

a projevem o stavu Unie. Všechny lze realizovat s plným nasazením dosud nevyužitého potenciálu Lisabonské smlouvy² a všechny je předložíme do konce funkčního období.

Stejně jako v předchozích letech obsahuje pracovní program řadu návrhů, které vycházejí z přezkumů stávajících právních předpisů v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) s ohledem na stanoviska platformy REFIT. Aby se spoluzákonodárci mohli zaměřit na návrhy, které jsou opravdu důležité, uvádí pracovní program značný počet projednávaných návrhů, které navrhujeme vzít zpět, jelikož nelze očekávat, že se na nich Evropský parlament a Rada shodnou, již neslouží svému účelu nebo jsou technicky zastaralé. Pracovní program rovněž pokračuje v rušení právních předpisů, které se staly bezpředmětnými³. Souběžně zveřejňujeme přehled programu Komise pro zlepšování právní úpravy a jeho výsledky⁴ spolu se srovnávacím přehledem programu REFIT, který podrobně popisuje návazná opatření na stanoviska platformy REFIT, a dosavadní výsledky hodnocení a přezkumu stávajících právních předpisů.

II. DOKONČENÍ A REALIZACE 10 PRIORIT JUNKEROVY KOMISE⁵

Nový impulz pro zaměstnanost, růst a investice

Obnovení důvěry a oživení investic v celé Evropě mělo zásadní význam pro zlepšení hospodářského výhledu. Investice vytvořily v Evropě nová pracovní místa, zajistily růst, podpořily vznik nových infrastruktur – fyzických i digitálních – a pomohly Evropě urychlit přechod na čistou energii. Nyní musíme ve svém úsilí o posílení investic pokračovat. Investiční plán pro Evropu hraje důležitou roli při spouštění projektů, podpoře malých a středních podniků a tvorbě pracovních míst. Abychom na něj mohli navázat, musíme co nejdříve předložit návrh „EFSI 2.0“ a návrh Omnibus⁶, aby bylo snazší kombinovat financování z evropských strukturálních a investičních fondů a z Evropského fondu pro strategické investice. Nárůst investic však nemůže být trvalý, pokud jej nebudou provázet strukturální reformy. Provedeme analýzu reforem zaměřených na realizaci investic. Komise bude i nadále využívat evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik a podporovat strategii růstu, která přináší výsledky v oblasti investic, zdravých veřejných financí a strukturálních reforem.

Hospodářství Evropy závisí na konkurenceschopnosti jejího průmyslu a Evropská komise představila na základě názorů zúčastněných stran obnovenou strategii průmyslové politiky pro

² Příloha 1 (Nové iniciativy) a příloha 3 (Prioritní projednávané návrhy) obsahují jejich podrobný seznam.

³ Příloha 4 obsahuje podrobný seznam předpisů, které se navrhuje stáhnout, a příloha 5 seznam zrušených předpisů.

⁴ COM(2017) 651, sdělení s názvem „Dokončení programu zlepšování právní úpravy: lepší řešení pro lepší výsledky“.

⁵ Komise zaměří svoji komunikační činnost v roce 2018 na své priority, přičemž vyjde z opatření v oblasti horizontální komunikace v letech 2017–18 v rámci víceletého finančního rámce na období 2014–2020, (C(2016) 6838 ze dne 25. října 2016), a zejména na plán pro zasedání v Sibiu.

⁶ COM(2016) 597, EFSI 2.0; COM(2016) 605, návrh Omnibus.

Evropu⁷. Hodláme podporovat inovace a vytvářet pracovní místa a růst prostřednictvím naší strategie pro oběhové hospodářství⁸, která může přinést obrovské výhody pro hospodářství, konkurenceschopnost a životní prostředí. Předložíme omezený počet návrhů na zintenzivnění práce v této oblasti. Návrhy se zejména zaměří na to, jakým způsobem produkujeme a používáme plasty, aby byly do roku 2030 veškeré obaly z plastů recyklovatelné, a na způsoby opětovného využití vody a úpravy pitné vody. Navrhujeme rovněž rámec pro sledování pokroku ve vývoji oběhového hospodářství. V souvislosti s naším odvětvovým přístupem ke zlepšování právní úpravy budeme řešit právní, technické a praktické překážky v bodech, kde se protínají právní předpisy o chemických látkách, výrobcích a odpadech. Nadále budeme vyhodnocovat strategii biohospodářství z roku 2012⁹ a budeme se snažit zjistit, jak ji co nejlépe dále rozvíjet, mimo jiné rozšířením její působnosti.

Celková hospodářská situace se sice výrazně zlepšuje, ale Evropská unie ještě potřebuje dořešit důsledky krize a obnovený růst proměnit v nová pracovní místa, spravedlnost a nové příležitosti pro všechny. Komise položila základ pro řešení těchto problémů například agendou dovedností pro Evropu¹⁰. Tuto agendu nyní musíme s podporou Evropského sociálního fondu v jednotlivých členských státech a regionech aktivně realizovat a věnovat při tom pozornost zejména základním dovednostem a digitálním dovednostem.

Propojený jednotný digitální trh

Jelikož 360 milionů Evropanů používá každý den internet pro svou práci, studia, nákupy nebo interakce online, potřebuje Evropa opravdový jednotný digitální trh. Komise již za tímto účelem od května 2015 předložila 24 legislativních návrhů. Do dnešního dne přijali spoluzákonodárci pouze šest z nich. Pro Evropský parlament a Radu by nyní mělo být prioritou projednat co nejdříve návrhy zbývajících, zejména ty, které se týkají kodexu pro elektronické komunikace, navrhované reformy autorského práva a směrnice o digitálním obsahu. Evropa potřebuje zintenzivnit spolupráci v oblasti řízení spektra, aby bylo možné zavést prvotřídní a vysokorychlostní pevné a mobilní síť (5G), a rovněž zvýšit koordinovanou dostupnost spektra do roku 2020 za konzistentních regulačních a ekonomických podmínek. Za účelem dokončení jednotného digitálního trhu představíme rovněž návrh týkající se spravedlivých vztahů mezi platformami a podniky, iniciativu pro boj proti falešným zprávám a revidované pokyny o významné tržní síle v odvětví elektronických komunikací.

Úspěch jednotného digitálního trhu závisí v konečném důsledku na důvěře Evropanů. Narůstá počet kybernetických útoků a Evropané se na internetu potýkají s novými a rozmanitými hrozbami. V reakci na to představila Komise již 13. září řadu návrhů na ochranu našich občanů před hrozbami, které s sebou mohou přinášet nové technologie¹¹. Tento balíček

⁷ COM(2017) 479, sdělení s názvem „Investice do inteligentního, inovativního a udržitelného průmyslu – Obnovená strategie průmyslové politiky EU“.

⁸ COM(2017) 33, Zpráva o provádění akčního plánu pro oběhové hospodářství.

⁹ COM(2012) 60, sdělení s názvem „Inovace pro udržitelný růst: biohospodářství pro Evropu“.

¹⁰ COM(2016) 381, sdělení s názvem „Nová agenda dovedností pro Evropu“.

¹¹ JOIN(2017) 450, sdělení s názvem „Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU“.

dokončíme a zřídíme síť středisek odpovědných za kybernetickou bezpečnost, jejichž prostřednictvím budeme chránit stabilitu našich ekonomik a našich demokracií před kybernetickými útoky. Komise se zároveň bude nadále soustředit na to, aby bylo možné co nejlépe využívat příležitosti, jež nabízí nové technologie, jako je vysoce výkonná výpočetní technika a autonomní automobily. Vynasnažíme se rovněž co nejvíce využít umělé inteligence, která bude hrát v našich ekonomikách a společnostech čím dál významnější úlohu.

Odolná energetická unie s progresivní politikou v oblasti změny klimatu

V realizaci energetické unie jsme dosáhli významného pokroku. Prioritou je nyní přijmout balíček návrhů „Čistá energie pro všechny Evropany“¹² předložený v prosinci 2016 a návrhy na aktualizaci našich politik v oblasti změny klimatu. Komise bude nadále pracovat na zlepšování bezpečnosti dodávek energie a fungování vnitřního trhu. Navrhne společná pravidla pro plynovody vstupující na evropský vnitřní trh s plynem. Budeme jednat s Ruskem o nejdůležitějších zásadách týkajících se projektu plynovodu Nord Stream 2, jakmile Rada schválí silný mandát, který jsme doporučili. V oblasti dopravy zaměří Komise své úsilí na nové normy CO₂ pro automobily, nákladní a těžká užitková vozidla. Budeme pokračovat v naší práci týkající se baterií a infrastruktury pro alternativní paliva, jelikož jsme si vědomi jejich strategického významu pro přechod na čistou mobilitu a čistou energii.

Integrovanější a spravedlivější vnitřní trh se silnější průmyslovou základnou

Dobře fungující vnitřní trh je srdcem evropského projektu. Umožňuje volný pohyb osob, služeb, zboží a kapitálu. Evropským podnikům nabízí příležitosti a spotřebitelům širší výběr a nižší ceny. Komise zaměří v příštím roce své úsilí na revizi unijního práva společností, aby podnikům poskytla jasná, moderní a účinná pravidla. Nadále se budeme snažit chránit národní rozpočty před poškozujícími daňovými praktikami. Součástí těchto snah jsou modernizovaná pravidla pro stanovování sazeb DPH, nová pravidla pro administrativní spolupráci mezi členskými státy v oblasti DPH, návrh na zjednodušení systému DPH pro malé a střední podniky a pravidla pro zdanění zisků, jež nadnárodní firmy získávají v digitální ekonomice. Kromě toho navrhne Komise opatření pro zlepšení fungování potravinového řetězce, aby zemědělcům pomohla upevnit jejich pozici na trhu a ochránila je před otřesy v budoucnu.

Za účelem dokončení unie kapitálových trhů¹³ vypracujeme návrhy, jak řešit interakci mezi financemi a technologiemi, a navrhne pravidla týkající se skupinového financování (crowdfunding) a vzájemného financování (peer-to-peer funding). Zjednodušíme používání krytých dluhopisů, odstraníme překážky pro přeshraniční distribuci investičních fondů a představíme iniciativu o udržitelném financování. Navrhne nová pravidla týkající se přeshraničních plateb v jiných měnách než v eurech. Tím se zajistí, že všichni Evropané budou platit nižší poplatky za převádění finančních prostředků do zahraničí nebo za výběr peněz z bankomatů během dovolené.

¹² COM(2016) 860, „Čistá energie pro všechny Evropany“.

¹³ Plánovaná opatření pro dokončení unie kapitálových trhů byla ohlášena při hodnocení v polovině období v červnu 2017 – viz dokument COM(2017) 292.

Máme ještě hodně práce, pokud chceme zajistit, aby jednotný trh charakterizovala sociální spravedlnost a pracovněprávní ochrana. Komise bude řešit problémy v oblasti pracovní mobility a koordinace systémů sociálního zabezpečení tím, že navrhne zřídit Evropský orgán pro pracovní záležitosti a víceúčelové evropské číslo sociálního zabezpečení, díky nimž se v řadě oblastí zlepší interakce občanů s administrativními orgány. Navrhujeme modernizaci systémů sociálního zabezpečení s přihlédnutím k novým formám práce, aby se odstranily nedostatky a aby každý, kdo pracuje, bez ohledu na svůj zaměstnanecký status, mohl přispívat do systému sociálního zabezpečení a byl jím kryt. Aby Komise ještě lépe ochránila pracovníky na jednotném trhu, navrhne přísnější povinnosti týkající se písemného informování zaměstnanců ohledně jejich pracovních podmínek.

Musíme naše občany chránit lépe, a proto představíme společný akční plán týkající se národních politik očkování. Ten pomůže členským státům provádět jejich programy očkování, omezit váhavost vůči očkování a posílit dodávky očkovacích látek.

Hlubší a spravedlivější hospodářská a měnová unie

Aby se využilo dynamiky oživení, doporučí Komise pro eurozónu obecně neutrální orientaci fiskální politiky a pokračující zaměření na silnější hospodářskou a sociální konvergenci a odolnost. Rovněž budeme nadále pracovat na vytvoření hlubší a spravedlivější hospodářské a měnové unie a na posílení její demokratické odpovědnosti. Hospodářská a měnová unie je našim nejlepším nástrojem k zajištění větší prosperity Evropy a ochrany Evropanů před ekonomickými otřesy v budoucnosti. Komise za tímto účelem navrhne do konce roku 2017 obsáhlý balíček opatření.

Jeho součástí bude návrh začlenit do právního rámce Evropské unie Evropský mechanismus stability, aby byl tento mechanismus z hlediska demokracie odpovědnější a zároveň aby se posílil jeho význam a rozhodovací proces. Naším cílem musí být opravdový Evropský měnový fond, který bude schopen reagovat na krize a bude fungovat společně se zavedenými nástroji každodenní koordinace hospodářských politik a dozoru. Navrhujeme rovněž, aby se v rozpočtu EU vytvořila zvláštní rozpočtová položka pro eurozónu, která by plnila tyto čtyři funkce: pomoc při strukturálních reformách, stabilizační funkce, pojistka pro bankovní unii a konvergenční nástroj předvstupní pomoci pro členské státy připravující se na vstup do eurozóny. Navrhujeme také začlenit podstatu Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii do rámce práva EU, jak bylo dohodnuto v roce 2012, a současně zohlednit odpovídající flexibilitu, jež vychází z Paktu o stabilitě a růstu a kterou Komise uznává od ledna 2015. Hospodářskou a měnovou unii posílíme jedině tehdy, pokud spojíme solidaritu a odpovědnost.

Dalším pilířem této práce je dokončení bankovní unie, která zajistí jak omezení, tak sdílení rizik v bankovním sektoru. Na základě stávajících závazků učiněných Radou¹⁴ Komise nedávno vytyčila ambiciózní, avšak realistickou cestu k dosažení dohody o všech zbývajících prvcích bankovní unie, zejména ohledně evropského systému pojištění vkladů, a předloží další návrhy týkající se řešení úvěrů v selhání a vývoje cenných papírů EU zajištěných

¹⁴ COM(2017) 592, sdělení s názvem „Dokončení bankovní unie“.

státními dluhopisy. Dokončená bankovní unie spolu s unií kapitálových trhů pomůže vytvořit stabilní a integrovaný finanční systém, který potřebují občané i podniky.

Evropský pilíř sociálních práv¹⁵ dodá novou energii procesu konvergence mezi členskými státy, jehož cílem jsou lepší pracovní a životní podmínky. Podpoří sociální agendu EU na všech úrovních a pomůže nám přiblížit se společnému chápání toho, co je na našem jednotném trhu ze sociálního hlediska spravedlivé, tj. směrem k „unii sociálních norem“, k jejímuž vytvoření vyzval předseda Juncker ve svém projevu o stavu Unie v roce 2017. Těšíme se na to, až bude evropský pilíř sociálních práv vyhlášen v listopadu na sociálním summitu v Göteborgu. Do procesu evropského semestru začleníme nový přehled sociálních ukazatelů, který evropský pilíř sociálních práv doplňuje, abychom mohli dobře sledovat pokrok v těchto oblastech.

Vyrovnaná a progresivní obchodní politika k využití potenciálu globalizace

Evropa je jakožto největší obchodní mocnost na světě závislá na otevřeném a spravedlivém obchodě s partnery z celého světa. Naším cílem je realizovat progresivní a ambiciózní obchodní agendu, která by zajišťovala rovnováhu mezi otevřeností a vzájemností a prosazováním sociálních a environmentálních norem. Obchodní dohody EU vytvářejí pracovní místa a růst, a proto budeme pokračovat v jednáních s Mercosurem a Mexikem a spolupracovat s Evropským parlamentem a členskými státy, abychom zajistili, že budou tyto obchodní dohody (mimo jiné s Japonskem, Singapurem a Vietnamem) uzavřeny a řádně naplňovány, abychom mohli z výhod, jež nám nabízejí, skutečně těžit. Chceme rovněž pokročit v obchodních jednáních s Austrálií a Novým Zélandem, jakmile Rada schválí mandáty doporučené Komisí. Nejsme však naivní. I letos se budeme snažit ve vztazích se třetími zeměmi chránit a prosazovat přísné evropské normy a zajistit na globální úrovni rovné podmínky pro evropské podniky a pracovníky. V této souvislosti je naprosto zásadní, aby Evropský parlament a Rada rychle přijaly zbývající návrhy na modernizaci nástrojů na ochranu obchodu a prověřování přímých zahraničních investic směřujících do EU¹⁶.

Prostor spravedlnosti a základních práv založený na vzájemné důvěře

Úspěch vnitřního trhu závisí v konečném důsledku na důvěře. Ta může být snadno ztracena, pokud budou mít spotřebitelé pocit, že v případě utrpěné škody nebudou mít k dispozici prostředky nápravy. Komise proto předloží tzv. novou politiku pro spotřebitele, aby podpořila soudní vymáhání spotřebitelských práv a mimosoudní řešení sporů a zjednodušila koordinaci a účinné fungování vnitrostátních orgánů pro ochranu spotřebitele. Nadále se budeme věnovat i ochraně oznamovatelů (whistle-blowers).

Cílem Unie je starat se o blaho svých občanů, a tedy i o jejich bezpečnost. Unie se vloni velmi zasloužila o ochranu občanů před přírodními pohromami a musí tak činit i nadále. Mechanismus civilní ochrany Evropské unie je důkazem evropské solidarity jak uvnitř Unie, tak za jejími hranicemi. Navrhujeme tento mechanismus rozšířit a vybavit jej vlastními

¹⁵ COM(2017) 250, sdělení s názvem „Vytvoření evropského pilíře sociálních práv“.

¹⁶ Viz příloha 3 „Prioritní projednávané návrhy“.

provozními kapacitami, aby Unie mohla svým občanům při krizích a nouzových situacích poskytovat větší, maximálně účinnou, ale co nejméně byrokratickou pomoc.

Dokončení bezpečnostní unie je prioritou. V boji proti terorismu jsme sice dosáhli opravdového pokroku, ale předložíme rovněž návrhy na zlepšení přeshraničního přístupu donucovacích orgánů k elektronické evidenci a finančním údajům a na zlepšení pravidel týkajících se prekurzorů výbušnin, jež teroristé používají pro výrobu podomácku vyráběných zbraní. Nadále budeme podporovat spolupráci se společnostmi zajišťujícími provoz sociálních médií, aby odhalovaly a odstraňovaly z internetu teroristický a jiný ilegální obsah, a v případě nutnosti navrhne právní předpis o odstraňování teroristického obsahu. Komise bude i nadále pomáhat členským státům v jejich boji proti radikalizaci a při provádění akčního plánu o ochraně veřejných prostor¹⁷. Pracuje také na dalších opatřeních pro zlepšení bezpečnosti cestujících v železniční dopravě. Prostřednictvím návrhu na interoperabilitu informačních systémů se vynasnažíme učinit z Evropské unie bezpečnější společnost, v níž budou plně respektována základní práva.

Výměna informací a údajů je nezbytným charakteristickým rysem naší společnosti a v čím dál větším měřítku i přeshraničním jevem. Komise dokončí své pokyny ohledně dalšího postupu v oblasti uchovávání údajů. Na začátku roku 2018 hodlá Komise v rámci snahy o zajištění volného toku osobních údajů mezi EU a Japonskem coby nedílné součásti našeho prohloubeného hospodářského partnerství rovněž přijmout rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany dat pro Japonsko.

Komise znovu zdůrazňuje svůj závazek týkající se schengenského systému a hodlá se co nejdříve „navrátit k Schengenu“ a současně plně zohlednit přiměřené požadavky členských států na bezpečnost. V této souvislosti je zásadně důležité, aby Evropský parlament a Rada rychle přijaly návrh Komise na revizi Schengenského hraničního kodexu.

Na cestě k nové migrační politice

Realizace evropského programu pro migraci je na dobré cestě. Evropský parlament a Rada musí přednostně věnovat pozornost již předloženým návrhům. Konkrétně reforma dublinského nařízení¹⁸ je klíčem ke společnému evropskému azylovému systému, který je založen na solidaritě a zajišťuje sdílení odpovědnosti. Podporujeme úsilí Evropského parlamentu a Rady do června 2018 dokončit práci na reformě společného evropského azylového systému.

Rámec pro migrační partnerství bude mít zásadní význam pro dosažení výsledků vnější složky našich politik v oblasti migrace. Efektivnější postup EU při navracení osob, které nemají právo na pobyt v EU, vyžaduje soustředěné společné úsilí ze strany členských států a

¹⁷ COM(2017) 612, „Akční plán o ochraně veřejných prostor“.

¹⁸ COM(2016) 270, návrh nařízení, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států.

třetích zemí. Plán vnějších investic¹⁹, který bude podporovat novou generaci investic v sousedních zemích a na africkém kontinentě, jsme již přijali a nyní se budeme snažit jej rychle zprovoznit, abychom podpořili udržitelné lokální projekty.

Evropa potřebuje účinné legální cesty jako alternativu pro ty, kteří riskují své životy a jsou vykořisťováni sítěmi převaděčů. Rychlejší znovusídlování bude důvěryhodnou odpovědí EU lidem, kteří potřebují ochranu. Evropský kontinent stárne, a proto potřebujeme legální migraci k překonání demografických problémů a problémů s nedostatkem lidí s určitými dovednostmi. V tomto směru je EU jednající jako jeden celek silnější než její členské státy jednající samostatně. Měl by být co nejdříve přijat návrh týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti (tzv. „návrh o modré kartě“²⁰). Kromě toho Komise v roce 2018 vypracuje nezbytné návrhy na revizi vízového kodexu a aktualizaci Vízového informačního systému a v souvislosti s tím stáhne své návrhy týkající se vízového kodexu a cestovního víza²¹.

Silnější pozice na mezinárodní scéně

Evropa zůstává i nadále majákem míru a stability, ale svou vlastní bezpečnost bychom nikdy neměli považovat za samozřejmost. Musíme více spolupracovat v otázce obrany a mobilizovat všechny nástroje, které máme k dispozici, včetně rozpočtu EU. Evropský obranný průmysl má nyní velký úkol z hlediska obchodního a bezpečnostního, a sice více inovovat a spolupracovat. Zásadní roli při tom musí hrát Evropský obranný fond. Jeho rychlé zřízení bude pro Komisi prioritou, stejně jako návrh na Program rozvoje evropského obranného průmyslu²².

Budeme dále rozvíjet a posilovat své vztahy s významnými partnery, jako je Indie a Latinská Amerika. Abychom podpořili co nejširší vazby s Asií, navrhujeme strategii na posílení propojení mezi našimi dvěma kontinenty. Velký význam má také naše dlouhodobé partnerství se zeměmi Afriky a karibskými a tichomořskými státy. Budeme usilovat o obnovení tohoto partnerství v roce 2020, přizpůsobíme je rychle se měnící situaci ve světě a transformujeme je v silné a moderní politické spojení. Budeme sledovat společné zájmy a usilovat o silnější světový pořádek stojící na jasných pravidlech. Historicky významná dohoda o jaderném programu s Íránem otevřela cestu k obnovení šířeji pojatých vztahů mezi EU a Íránem. Pokročíme dále i v našich vztazích s Irákem.

Unie demokratické změny

¹⁹ COM(2016) 581, sdělení s názvem „Posílení evropských investic ve prospěch zaměstnanosti a růstu: na cestě k druhé fázi Evropského fondu pro strategické investice a novému evropskému plánu vnějších investic“.

²⁰ COM(2016) 378, návrh směrnice o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysoce odborné dovednosti.

²¹ COM(2014) 164, návrh nařízení o kodexu Unie o vízech (vízový kodex); COM(2014) 163, návrh nařízení o zavedení cestovních víz a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006 a (ES) č. 767/2008.

²² COM(2017) 294, návrh NAŘÍZENÍ, kterým se zřizuje Program rozvoje evropského obranného průmyslu s cílem podpořit konkurenceschopnost a inovační kapacitu obranného průmyslu EU.

Vytvořit Unii demokratické změny byl jeden z hlavních závazků této Komise. Komise se mnohem více snažila o interakci s občany, s nimiž vedla 312 dialogů, v rámci programu zlepšování právní úpravy častěji konzultovala všechny zainteresované subjekty a navrhla revizi evropské občanské iniciativy²³, aby byla přístupnější a snáze použitelná. Před necelým rokem jsme zřídili Evropský sbor solidarity²⁴, který již nyní nabízí tisícům mladých lidí nové příležitosti v celé Evropské unii. Mladí Evropané se tak mohou lépe zapojit do společnosti kolem sebe a rozšířit si na začátku své kariéry znalosti a dovednosti. Nyní je zapotřebí dát tomuto sboru do konce tohoto roku pevný právní základ.

Pro demokratickou legitimitu má zásadní význam také transparentnost a odpovědnost. Komise jde v tomto směru příkladem ve svých vztazích se zástupci zájmových skupin a vyzývá Evropský parlament a Radu, aby rychle odsouhlasily Interinstitucionální dohodu o povinném rejstříku transparentnosti²⁵ pro všechny tři instituce. Budeme konstruktivně spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou na dosažení dohody ohledně navržených změn nařízení o projednávání ve výborech²⁶ a ohledně statusu a financování evropských politických stran a nadací²⁷.

III. CÍLE DO ROKU 2025: JEDNOTNĚJŠÍ, SILNĚJŠÍ A DEMOKRATIČTĚJŠÍ UNIE

Nyní dokončujeme svou současnou agendu, ale Unii musíme připravit na budoucnost. Aktuální pracovní program nejen uvádí, čeho musíme společně dosáhnout během příštích čtrnácti měsíců, ale navrhuje také řadu iniciativ s dlouhodobějším výhledem, do roku 2025 i dále.

Dne 30. března 2019 vznikne nová Evropa s 27 členy. Máme možnost dát této nové Evropě novou podobu. Jen o několik týdnů později, v červnu 2019, se Evropané dostaví k volebním urnám. Naše práce musí do té doby zajistit, aby tato nová Evropa splňovala očekávání svých voličů a zaměřovala se na věci, které jsou pro ně nejdůležitější. To je cíl, který si Komise vytyčila ve svém plánu pro zasedání v Sibiu o jednotnější, silnější a demokratičtější Unii²⁸, který byl nyní promítnut do agendy lídrů dohodnuté na zasedání Evropské rady dne 19. října a má přinést konkrétní výsledky na zvláštním summitu, jenž se bude konat v Rumunsku dne 9. května 2019. Politický příspěvek Komise k tomuto plánu je realizace jejího pracovního programu. Jednat musíme nyní, a proto budou všechny iniciativy s dlouhodobým výhledem předloženy během tohoto mandátu, přičemž bude uplatněn dosud nevyužitý potenciál stávajících Smluv, který nám umožní jednat rychle a ambiciózně.

²³ COM(2017) 482, návrh nařízení o evropské občanské iniciativě.

²⁴ COM(2017) 262, návrh nařízení, kterým se stanoví právní rámec Evropského sboru solidarity.

²⁵ COM(2016) 627, návrh Interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti.

²⁶ COM(2017) 085, návrh nařízení, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí.

²⁷ COM(2017) 481, návrh nařízení, kterým se mění nařízení o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací.

²⁸ Byl představen spolu s prohlášením o záměru dne 13. září 2017.

S Evropským parlamentem a Radou, jakož i s členskými státy budeme o tomto plánu diskutovat, abychom jej dále rozpracovali, a budeme se těmto iniciativám věnovat společně. Během celého procesu budeme vycházet z demokratické a inkluzivní debaty, která se rozvinula kolem bílé knihy o budoucnosti Evropy²⁹, a návazných diskusních dokumentů vymezujících stanoviska k nejdůležitějším oblastem³⁰. Každý občan má právo přispět k budoucnosti Evropy a přímo vyjádřit svůj názor na to, jak bychom se mohli společně posunout dále.

Jednotnější Unie

V průběhu mandátu této Komise podnikneme všechny nezbytné kroky k rozšíření schengenského prostoru volného pohybu na Bulharsko a Rumunsko, aby tyto dvě země měly stejné příležitosti jako ostatní. Stát se plnohodnotným členem schengenského prostoru bychom měli umožnit i Chorvatsku, jakmile splní všechna kritéria. Podobně i smyslem eura je sloužit jako společná měna Evropské unii jako celku. Musí náš kontinent spojovat, a nikoli rozdělovat. Musí představovat něco více než jen měnu vybrané skupiny zemí. Členské státy, které se chtějí připojit k eurozóně, toho musí být schopny, a proto navrhujeme nový nástroj pro přistoupení k eurozóně, který nabídne technickou a finanční pomoc.

Je sice jasné, že během mandátu této Komise a tohoto Parlamentu nedojde k žádnému dalšímu rozšíření EU, jelikož žádný z kandidátů ještě není připraven, ale musíme zajistit důvěryhodnou evropskou perspektivu pro všechny země západního Balkánu. Vyhledka na členství v EU je ve zmíněném regionu opravdovou hnací silou reformy a stability. V této souvislosti představí Komise strategii pro přistoupení Srbska a Černé Hory k EU – přednostních kandidátů na západním Balkáně.

Silnější Unie

Silnější Unie musí mít k dispozici dostatečné finanční prostředky, aby mohla plnit cíle svých politik. Unie se v posledních letech zásadně změnila, stejně jako problémy, s nimiž se potýká. Naše Unie potřebuje rozpočet, který nám pomůže naplnit naše ambice. To musí zohlednit i víceletý finanční rámec na období po roce 2020. Kromě řešení problémů nadcházejících s odchodem Spojeného království musí být Unie schopna využívat výhod nově vznikajících technologií, abychom mohli vytvořit plně rozvinutou obrannou unii a nadále se věnovat bezpečnostním problémům a migraci. V návaznosti na diskuse o politické orientaci, jež proběhnou ve sboru komisařů (v lednu 2018) a mezi vedoucími představiteli EU (v únoru 2018), předložíme v květnu příštího roku komplexní návrh příštího víceletého rozpočtu EU, včetně návrhu týkajícího se našich vlastních zdrojů, s přihlédnutím k doporučením obsaženým v Montiho zprávě. Naším cílem je dokončit jednání o novém víceletém finančním rámci během mandátu této Komise. Nový rozpočet nám pomůže splnit to, co občané očekávají od

²⁹ COM(2017) 2025, bílá kniha o budoucnosti Evropy.

³⁰ COM(2017) 206, diskusní dokument o sociálním rozměru Evropy, COM(2017) 240, diskusní dokument o využití potenciálu globalizace, COM(2017) 291, diskusní dokument o prohloubení hospodářské a měnové unie, COM(2017) 315, diskusní dokument o budoucnosti evropské obrany, COM(2017) 358, diskusní dokument o budoucnosti financí EU.

EU, která se soustředí na otázky, které jsou pro ně nejdůležitější a přispívají k dlouhodobé udržitelnosti EU.

Aby mohla být Evropa silnější, musí být efektivnější. Musí být schopna jednat v řadě oblastí politiky rychleji a rozhodněji, aby občané a podniky mohly využívat výhod práva EU bezprostředněji. Komise proto definuje, jak by EU mohla použít tzv. překlenovacích ustanovení obsažených ve stávajících Smlouvách, která nám umožňují přejít v určitých otázkách od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou, jestliže se na tom dohodnou všechny hlavy států a předsedové vlád. Takto budeme postupovat v záležitostech vnitřního trhu a rovněž při určitých politických rozhodnutích, abychom zajistili, že Unie bude silným globálním hráčem, jehož slovo má ve světě váhu, a při tom budeme věnovat zvláštní pozornost konzistentnosti a účinnosti těchto rozhodnutí.

Silnější Evropa musí také chránit své občany a zajistit, aby teroristé byli postaveni před soud. Proto u příležitosti zvláštního summitu vedoucích představitelů, který se bude konat v září 2018 ve Vídni a bude věnován záležitostem bezpečnosti, navrhujeme rozšířit funkci nového Úřadu evropského veřejného žalobce tak, aby zahrnovaly i boj proti terorismu.

Demokratičtější Unie

Pokud jde o demokracii, musíme učinit velký krok kupředu, abychom reagovali na obavy a očekávání našich občanů. V první řadě musíme zajistit, aby volby do Evropského parlamentu byly něčím víc než množinou kampaní a voleb v jednotlivých členských státech. Výše uvedený návrh Komise, který má pomoci evropským politickým stranám, aby byly efektivnější, je důležitým krokem v tomto směru a odráží inovaci spočívající ve jmenování tzv. vedoucích kandidátů (v němčině označovaných jako „Spitzenkandidaten“), jejímž výsledkem je stávající Komise a její vedoucí představitelé. Ve střednědobém horizontu se musíme i nadále zamýšlet nad ideou nadnárodních seznamů, která by evropské volby učinila ještě evropštějšími a demokratičtějšími. Podobně, pokud se zamyslíme nad institucionálními reformami, díky kterým se Unie může stát demokratičtější a efektivnější, měli bychom i nadále zvažovat možnost mít jediného předsedu Evropské rady i Komise. Evropská unie je Unií států a rovněž Unií občanů. V osobě jednoho předsedy by se tato dvojí legitimita naší Unie spojila.

Komise rovněž představí svá stanoviska ohledně možného ustavení stálého evropského ministra hospodářství a financí. Tato pozice by posílila efektivitu tvorby politik, jelikož jedna a tatáž osoba by koordinovala tvorbu hospodářské politiky a nejdůležitější rozpočtové nástroje na úrovni EU a eurozóny, a také by se prohloubila její demokratická odpovědnost, kdyby se tato funkce zkombinovala s funkcí místopředsedy Komise. Zároveň představíme i činnosti směřující k možnému vytvoření bezpečných aktiv eurozóny.

Unie, která se důrazně zaměřuje na důležité záležitosti, musí mít k dispozici ty správné nástroje, aby mohla jednat demokraticky a účinně, kdykoli a kdekoli to bude nutné. S využitím výsledků práce, kterou tato Komise již vykonala, bychom se měli i nadále přednostně věnovat důležitým věcem. To znamená, že bychom se neměli snažit regulovat

každý aspekt každodenního života našich občanů. Musíme opravdu dělat méně, zato efektivněji, a vrátit členským státům jejich pravomoci v oblastech, kde to dává smysl. Na základě výsledků práce pracovní skupiny, jíž bude předsedat první místopředseda Timmermans a jež byla oznámena v projevu o stavu Unie, představí Komise své úvahy ohledně dalšího posílení subsidiarity, proporcionality a zlepšování právní úpravy, aby se zajistilo, že budeme jednat pouze tam, kde činnost EU přinese přidanou hodnotu.

Budoucnost Evropy závisí na schopnosti zachovat naše společné hodnoty, které nás spojují: demokracii, právní stát a základní práva. Pro respektování právního státu je nezbytná existence nezávislého soudnictví, které není pod kontrolou politických stran a je předpokladem pro společnost, v níž převládá mír, svoboda, tolerance, solidarita a spravedlnost. Je rovněž nezbytné pro udržitelný a spravedlivý růst a rovněž pro důvěru v Evropu. Za tímto účelem předložíme iniciativu pro důraznější prosazování právního státu v Evropské unii.

IV. LEPŠÍ FUNGOVÁNÍ V PRAXI – LEPŠÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA, PROVÁDĚNÍ A PROSAZOVÁNÍ

Dnes více než kdy jindy potřebujeme tvořit takové politiky, které budou vycházet ze solidní přípravy, hodnocení a důkazů. Jakékoli rozhodnutí a jakýkoli návrh musí zohledňovat veškerá dostupná fakta a důkazy, a to strukturovaným a komplexním způsobem. V sázce je příliš mnoho a situace je příliš problematická na to, abychom mohli zaujmout jakýkoli jiný přístup. Zlepšování právní úpravy je proto pilířem veškeré práce Komise a nadále zajišťuje, aby naše návrhy vycházely z co nejlepších dostupných informací. V průběhu minulého roku jsme významně zintenzivnili své úsilí aktivně zapojit do zlepšování legitimacy i kvality naší práce občanskou společnost. I nadále jednáme pouze tam, kde je to zapotřebí a kde naše činnost představuje přidanou hodnotu.

Zároveň platí, že ani ty nejlepší návrhy nebudou mít žádný účinek, pokud je členské státy nepromítnou do svých vnitrostátních pravidel a nebudou je správně a účinně realizovat v praxi. Komise má jako strážkyně Smluv zásadní úkol, aby zajistila, že tomu tak bude. Na konci roku 2016 navrhla Komise strategičtější přístup, pokud jde o postupy při porušování práva, aby zajistila širší soulad s právem EU³¹. Tyto postupy nám umožňují zaměřit se na systémové problémy, v jejichž případech může prosazování práva opravdu pomoci zajistit promptnější dodržování předpisů. Účinné prosazování stávajícího práva EU je stejně důležité jako práce na tvorbě nových právních předpisů. Členské státy musí dostát svým povinnostem spočívajícím v dodržování a prosazování pravidel, která samy společně zavedly. Zavázali jsme se plně provést interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů³², kterou jsme vloni uzavřeli s Evropským parlamentem a Radou.

V rámci své politiky ohledně porušování práva bude Komise i nadále podporovat členské státy a spolupracovat s nimi, aby se zajistilo, že pravidla EU budou uplatňována účinně a

³¹ C(2016) 8600, sdělení s názvem „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“.

konzistentně. Komise bude nadále podporovat modernizaci donucovacích orgánů, a sice prostřednictvím evropského semestru a v případě potřeby specifickými právními předpisy. Komise bude prostřednictvím evropského semestru také dále pomáhat členským státům zlepšovat účinnost jejich soudních systémů a bojovat proti korupci a prostřednictvím finančních prostředků EU, včetně srovnávacího přehledu EU o soudnictví, podpoří justiční reformy a justiční vzdělávání. Útvar na podporu strukturální reformy bude nadále poskytovat cílenou podporu, aby členským státům pomohl vybudovat efektivnější instituce, robustnější správní rámce a účinnou veřejnou administrativu a zároveň rozšíří své činnosti na větší počet odvětví i členských států.

Komise se zvláště zaměří na nezávislé správní orgány nebo inspektoráty, které musí být podle právních předpisů EU dostatečně a vhodně vybavené pro plnění svých úkolů a musí disponovat nezbytnou nezávislostí. Patří mezi ně vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, regulační orgány v odvětví služeb elektronických komunikací a energetiky, a rovněž regulační subjekty v oblasti železniční dopravy, vnitrostátní orgány finančního dohledu a úřady pro ochranu údajů.

Budeme pokračovat ve spolupráci s vnitrostátními orgány prostřednictvím různých sítí. Ty zahrnují mimo jiné Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací, jež Komisi a vnitrostátním orgánům pomáhá a radí při provádění regulačního rámce EU pro elektronické komunikace. Budeme spolupracovat i s Evropskou sítí pro hospodářskou soutěž, která napomáhá účinnému a soudržnému provádění pravidel hospodářské soutěže. Podobný přístup zaujmeme i v případě sítě Evropské unie pro provádění a vymáhání práva v oblasti životního prostředí, která hraje zásadní úlohu zejména v tom, že usnadňuje výměnu osvědčených postupů při prosazování *acquis* v oblasti životního prostředí a dodržování minimálních požadavků na kontroly. Nedávno navržený balíček týkající se zajišťování souladu a pomoci, včetně jednotné digitální brány, pomůže občanům a podnikům plně využít příležitosti, jež nabízí jednotný trh.

Nový rámec EU pro ochranu údajů zavede přísné společné normy ochrany údajů, jež budou použitelné pro digitální éru. Občané a podniky budou mít prospěch z pravidel, která zajišťují silnou ochranu a zároveň vytvářejí příležitosti pro inovace na jednotném digitálním trhu. Komise vydá pokyny, jež pomohou občanům, podnikům a orgánům veřejné správy připravit se, než uvedený rámec vstoupí v květnu 2018 v platnost. V této souvislosti budeme úzce spolupracovat s Evropským sborem pro ochranu osobních údajů, což je subjekt sdružující národní úřady pro ochranu údajů, který se své funkce ujme od 25. května 2018.

Nadále budeme posilovat svou spolupráci s Evropskou sítí veřejných ochránců práv, kterou koordinuje evropský veřejný ochránce práv. Tak budou moci národní a regionální ombudsmeni společně propagovat řádnou správu v oblasti uplatňování práva EU na úrovni jednotlivých států.

V. ZÁVĚRY

Během nadcházejících 16 měsíců bude mít Evropa šanci jednat a něco změnit. Pracovní program Komise na rok 2018 staví na současné dynamice a stanoví cílenou agendu pro dokončení deseti priorit a strategií, které je podpírají. Rok 2018 bude pro Evropu rokem rozhodujícím. V jeho průběhu musíme našim občanům předložit konkrétní výsledky. Právě na to se naše agenda zaměří. Zajistíme, aby naše výstupy byly jednoduché, srozumitelné a přinášely přidanou hodnotu, takže občané zaznamenají ve svém každodenním životě zlepšení.

Společné prohlášení o legislativních prioritách EU, jež podepsali předsedové všech tří orgánů v prosinci loňského roku, se ukázalo být užitečné k urychlení jednání o nejdůležitějších a nejnaléhavějších legislativních návrzích. Máme v plánu dohodnout se zmíněnými třemi předsedy nové společné prohlášení, abychom zajistili, že Evropský parlament, členské státy a Komise budou směřovat za stejným cílem.

Komise bude intenzivně spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou, aby zajistila, že než se občané vydají v roce 2019 k volebním urnám, Unie splní, k čemu se zavázala. Evropu budou lidé hodnotit nikoli podle počtu směrnic a nařízení, jež jsme přijali, ale podle hmatatelných výsledků, jež naše politiky přinesly občanům. Náš pracovní program představuje základ pro toto společné evropské úsilí.